

Toiminnan ja talouden seuranta

1.1.–31.7.2021

Mikkelin kaupungin liikelaitos Otavia

OTAVIA

Sisällysluettelo

Johdon analyysi.....	3
Talouden toteutuma	4
Ohjelmakortti.....	7
Tiliryhmäkohtaiset toteutuma-analyysit – kehitys ja ennuste	9

Johdon analyysi

Yleisellä tasolla ensimmäisen puolen vuoden aikana talous on toteutunut suunnitellusti. Kustannuspaikkojen sisäistä vaihtelua on, jota ei ole pystytty ennustamaan talousarviossa. Koronan vaikutukset näkyvät myös liikelaitoksen toiminnassa.

Kustannuspaikkatasolla perusopetuksen valtionosuudet on kirjattu rahoittajan raportin mukaisesti ja rahoitus tapahtuu arvioitua suurempana. Lukiokoulutuksen rahoitus on kirjattu talousarvion mukaisesti ja rahoituksen tarkistus tapahtuu joulukuussa OPH:n rahoitusraporttien valmistuessa. Vapaan sivistystyön koulutukselle on haettu korona-avustusta 40 536 euroa. Osa hanketuloista siirtyy loppuvuodelle maksatusaikatauluista johtuen.

Palveluiden ostot toteutuvat maltillisesti johtuen koronan aiheuttamista rajoituksista mm. matkustamisen suhteen. Laitehankinnat painottuvat loppuvuoteen. Henkilöstökulut ovat toteutuneet 1.1. – 31.7. seurantajaksolla noin 5 % suunniteltua suurempina.

Talouden toteutuma

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Sitova tavoite	Mittari	Toteuma 31.7.
Liikelyijäämä	11 000 euroa	50 509,22 euroa

MIKKELIN KAUPUNKI, Laskennallinen ennuste ja johdon ennuste 7 / 2021, ulkoiset ja sisäiset erät

Liikelaitos Otavia

TULOSLASKELMA JA TOTEUTUMISENNUSTE 2021	TP 2020	TA 2021	Heinäkuun toteuma 2020	Heinäkuun toteuma 2021	Johdon ennuste 2021	Johdon ennuste / TA 2021	Johdon ennuste / TP2020
Toimintatuotot							
Myyntituotot	461 203	396 100	241 253	209 663	396 100	100,0 %	85,9 %
Tuet ja avustukset	5 843 681	5 304 700	3 198 541	3 265 269	5 440 605	102,6 %	93,1 %
Muut toimintatuotot	16 834	17 400	9 656	12 673	17 400	100,0 %	103,4 %
Toimintatuotot yhteensä	6 321 719	5 718 200	3 449 449	3 487 605	5 854 105	102,4 %	92,6 %
Toimintakulut							
Henkilöstömenot	4 370 986	4 410 700	2 627 746	2 781 368	4 649 398	105,4 %	106,4 %
Palkat ja palkkiot	3 711 866	3 646 300	2 171 866	2 301 283	3 816 300	104,7 %	102,8 %
Henkilöstösivukulut	659 120	764 400	455 880	480 085	833 098	109,0 %	126,4 %
Eläkekulut	662 967	623 100	383 073	395 674	685 026	109,9 %	103,3 %
Muut henkilöstösivukulut	-3 847	141 300	72 807	84 411	148 072	104,8 %	-3849,3 %
Palvelujen ostot	543 187	711 000	305 148	300 739	571 100	80,3 %	105,1 %
<i>josta ulkoiset</i>	390 175	539 900	235 123	216 366	400 000		
<i>josta sisäiset</i>	153 013	171 100	70 025	84 372	171 100		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	179 305	191 900	62 537	91 718	160 000	83,4 %	89,2 %
Avustukset	0	0					
Muut toimintakulut	525 671	381 600	305 512	257 714	381 600	100,0 %	72,6 %
Toimintakulut yhteensä	5 619 149	5 695 200	3 300 943	3 431 539	5 762 098	101,2 %	102,5 %
Toimintakate	702 569	23 000	148 506	56 066	92 007	400,0 %	13,1 %
Vuosikate	702 569	23 000	148 506	56 066	92 007	400,0 %	13,1 %
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunnitelman mukaiset poistot	12 274	12 000	7 160	5 557	9 527	79,4 %	77,6 %
Poistot ja arvonalentumiset yht.	12 274	12 000	7 160	5 557	9 527	79,4 %	77,6 %
Tilikauden tulos	690 295	11 000	141 346	50 509	82 480	-290,6 %	11,9 %
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	690 295	11 000	141 346	50 509	82 480		11,9 %

NETTOENNUSTE	TP 2020	TA 2021	Toteuma 2020	Toteuma 2021	Johdon ennuste	Laskenn. Enn. - TA*	Johdon Enn. - TA
Toimintatuotot	6 321 719	5 718 200	3 449 449	3 487 605	5 854 105	6 628 569	135 905
Toimintakulut	5 619 149	5 695 200	3 300 943	3 431 539	5 762 098	556 156	66 898
Toimintakate	702 569	23 000	148 506	56 066	92 007	6 072 412	69 007

HENKILÖSTÖMENOJEN KASVU	Toteuma 7/2018	Toteuma 7/2021		Tot. kasvu Euroina	TA 2021 Kasvu %	Kasvu % Ero	Ylitys(alii)- ennuste
Henkilöstömenot	2 277 729	2 781 368		503 639	100,91 %	-21,20 %	-926 775
Palkat ja palkkiot	1 892 019	2 301 283		409 264	98,23 %	-23,40 %	-868 483
Henkilöstösivukulut	385 710	480 085		94 375	115,97 %	-8,50 %	-55 993
Eläkekulut	318 369	395 674		77 305	93,99 %	-30,29 %	-200 845
						-3798,63 %	
Muut henkilöstösivukulut	67 341	84 411		17 070	-3673,28 %	%	146 122

PALVELUJEN OSTOT, KASVU	Toteuma 7/2018	Toteuma 7/2021		Tot. kasvu Euroina	TA 2021 Kasvu %	Kasvu % Ero	Ylitys(alii)- ennuste
Palvelujen ostot	358 627	300 739		-57 888	130,89 %	47,04 %	255 492
<i>josta ulkoiset</i>	358 627	216 366		-142 261	138,37 %	78,04 %	304 500
<i>josta sisäiset</i>	0	84 372		84 372	111,82 %		

*Laskennallinen ennuste ei ole vertailukelpoinen johtuen 2018 käytettävistä kertoimista.

Ohjelmakortti

Mikkelin kaupungin liikelaite Otavia tarjoaa internaatti- ja verkko-oppimispalveluita vapaan sivistystyön ja yleissivistävän koulutuksen toimijoille alueellisesti, valtakunnallisesti ja globaalisti. Liikelaitoksen tarkoituksena on tarjota koulutuspalveluita, joiden järjestäminen edellyttää yli kuntarajojen ulottuvaa toimintaa.

Palvelusuunnitelma

Strategisina tavoitteina on Mikkelin kaupungin liikelaite Otavian aseman vahvistaminen yleissivistävän verkko-oppimisen valtakunnallisena palvelun tuottajana ja kehittäjänä sekä osaltaan tukea kaupungin strategiaa nuorten hyvinvoinnin ja osallisuuden parantamisessa erityisesti koulutuksen ulkopuolelle jääneiden nuorten aseman osalta. Toimia elinkeinon hyvinvoinnin näkökulmasta koulutuksellisesti osaavan työvoiman saatavuuden parantamiseksi. Edistää kansalaisyhteiskunnan osallisuutta kehittämällä vapaan sivistystyön palvelujen kohdentuvuutta. Kehittää uusia koulutustuotteita sekä palvelutuotantomalleja.

Alueellisesti ja valtakunnallisesti kehitetään pilotoivia internet- ja internaattipalveluja oppilaitosten käyttöön. Yhteistyötä verkko-oppimisen kehittämisessä pyritään laajentamaan myös muiden lukiokoulutusta järjestävien suuntaan. Tavoitteena on luoda perusteita valtakunnalliselle verkkokoulutustoiminnalle. Verkko-oppimisen vaikuttavuuden ja oppimista uudistavien mallien kehittämistä viedään eteenpäin yhteistyössä valtakunnallisesti merkittävien toimijoiden kanssa.

Koulutuksellisesti huonossa asemassa olevien mahdollisuutta perusopetukseen osallistumisen ja työelämän valmiuksien kehittämisen osalta edistetään oman koulutustoiminnan ja hankkeiden avulla yhteistyössä alueen yritystoimijoiden kanssa. Osaamisen tunnistamisen ja kehittämiseen liittyvää kehittämistyötä tehdään seudullisesti ja valtakunnallisesti.

Toimenpiteet palvelutuotannon kehittämiseksi

Yhteistyötä yleissivistävän verkko-oppimisen valtakunnallisena palvelun tuottajana ja kehittäjänä tehdään yhdessä Kuntaliiton ja yksityisten yritysten kautta erilaisten toimijoiden kanssa. Tavoitteena uusien koulutustuotteiden luominen valtakunnallisesti koulutuksen saatavuuden ja saavutettavuuden parantamiseksi. Erityisesti hyvinvoinnin ja sulautuvan oppimisen toimintamallia kehitetään eteenpäin yhdessä eri toimijoiden kanssa.

Opetushallituksen kokeilukeskus on luvannut tukea kehittämistoimintaa, jonka tarkoituksena on koulutuksen saatavuuden parantaminen valtakunnallisesti. Erityisesti hyvinvoinnin ja oppimisen sulautuva mallin esittely on saanut positiivisen vastaanoton eri toimijoilta.

1. HYVÄN ELÄMÄN OHJELMA

Painopiste: Yhteisöllisyys			
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari	Toteutuma 31.7.2021
Syrjäytymisen ehkäisy	Aikuisten perusopetuksen järjestäminen maahanmuuttajille sisältäen luku- ja kirjoitustaitovaiheen koulutuksen järjestämisen (Seutukampustiimi).	Tavoite: koulutukseen osallistuvien määrän vakiinnuttaminen nykyiselle tasolle. Mittari: opiskelijamäärät. Laadullinen mittari: hyväksytysti koulutuksen suorittaneet.	Korona jonkin verran pudotti kurssimäärää opiskelijoiden ollessa kevään aikana etäopetuksessa.

Painopiste: Aktiivinen ja hyvinvointia tukeva arki			
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari	Toteutuma 31.7.2021
Kansalaislähtöisen toiminnan mahdollistaminen	Vapaan sivistystyön toimintana kurssija, jota kohdistuvat osallistujilta lähtevään tarpeeseen (Vapaatiimi).	Tavoite: uudenlaisten kansalaislähtöisten kurssien järjestäminen. Mittari: kurssien määrä. Laadullinen mittari: kurssipalautte.	Korona on vaikuttanut vapaan sivistystyön kurssituotantomäärään. Osa kurseista on jouduttu perumaan ja osa toteutamaan etänä. Uutena on alkanut psykofyysisen psykoterapian kurssitoiminta.

2. KESTÄVÄN KASVUN OHJELMA

Painopiste: Elinvoimaisuus			
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari	Toteutuma 31.7.2021
Matkailun edistäminen	Vapaan sivistystyön palveluna koulutusmatkailutoimintaan liittyvien tuotteiden suunnittelu yhdessä viiden muun vapaan sivistystyön oppilaitoksen kanssa tavoitteena käynnistää koulutusmatkailuun liittyvä toiminta 2021 (Liikelaitoksen hallinto ja Vapaatiimi).	Tavoite: vuoden 2021 aikana on suunniteltu koulutusmatkailuun liittyvä tuote ja sen markkinointi on aloitettu. Ensimmäiset asiakkaat on saatu. Mittari: suunniteltujen koulutusmatkailutuotteiden lkm. Laadullinen mittari: viiden muun oppilaitoksen hyväksymä yhteinen koulutusvientituote.	Asia ei ole edennyt ja konsortio on päätetty hajottaa.

Painopiste: Kaupungistuminen			
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari	Toteutuma 31.7.2021
Palvelujen digitalisointi	Verkossa ja verkko-oppimisympäristössä tapahtuvan digitaalisen koulutuspalvelun kehittäminen ja palvelun mahdollistaminen yhä useammalle (Nettikoulustuutiimi ja liikelaitoksen hallinto).	Tavoite: verkossa olevien opiskelijoiden määrän kasvaminen. Mittari: opiskelijoiden lkm. Laadullinen mittari: opiskelijoiden palaute.	Nettiperuskoulun opiskelijamäärä on kasvanut. Tämän vuoden aikana on kehitetty digitaalista hyvinvointiympäristöä osana oppimista tukevaa palvelua.

3. ELINVOIMAOHJELMA

Osaaminen ja TKI-toiminta			
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari	Toteutuma 31.7.2021
Korkea-koulu- ja oppilaitosyhteistyö	Tehdään yhteistyötä verkossa tapahtuvan oppimisen kehittämiseksi (koko liikelaitos).	Tavoite: opiskelijamäärien kasvu. Mittari: opiskelijoiden lkm.	Yhteistyötä uusien ideoiden ja ajatusten vaihdon osalta tehdään säännöllisesti.

Työllisyydenhoito			
Toimenpide	Toiminnan kuvaus / vastuu	tavoite / mittari	Toteutuma 31.7.2021
Osaavan työvoiman saavuus	Haetaan sellaista hanketoimintaa, joka tukee vaikeassa asemassa olevien työllistymistä perustuen liikelaitoksen oman osaamisen hyödyntämiseen (liikelaitoksen johto, Suuntatiimi)	Tavoite: liikelaitos toteuttaa hankkeen, jolla edistetään vaikeassa asemassa olevien työllistymistä. Mittari: hanke on olemassa. Laadullinen mittari: hanke edistää työllistymistä.	KATE-hankeelle myönnettiin kolme kuukautta jatkoaikaa ja hanke päättyi 30.9.2021

Tiliryhmäkohtaiset toteutuma-analyysit – kehitys ja ennuste

Myyntituotot

Korona vaikuttaa edelleen vapaan sivistystyön kurssitoteumaan. Osa kursseista on jouduttu perumaan ja osa toteutetaan etänä. Opetushallitus aukaisi haettavaksi kolmannen ylimääräisen avustuksen vapaan sivistystyön toimijoille kattamaan koronaviruksesta aiheutuvia opiskelijamaksujen sekä maksullisen palvelutoiminnan tulomenetyksiä vuodelle 2021. Vapaan sivistystyön koulutukselle on haettu korona-avustusta 40 536 euroa.

Maksutuotot

Ei odotettavissa.

Muut toimintatuotot

Ei odotettavissa.

Tuet ja avustukset

Lukion opiskelijamäärä on viime vuoden tasolla. Lukion rahoitusosuus vuodelle 2021 varmistuu, kun syyskuun laskentapäivän oppilasmäärän laskenta valmistuu.

Vapaan sivistystyön valtionosuudet toteutuvat arvioidun mukaisesti. Aikuisten perusopetuksen osalta valtionosuudet toteutuvat hieman arvioitua suurempina vuoden 2019 arvion ja toteuman tarkistuksen myötä.

Hankkeet etenevät suunnitellusti. Tällä hetkellä Otavialla on käynnissä 12 hanketta.

Valmistus omaan käyttöön

Ei odotettavissa.

Henkilöstömenot

Henkilöstömenot tulevat ylittymään lähinnä määräaikaisten osalta n. 180 000 tuhannella. Määräaikaissuudet kohdistuvat hankehenkilöstön palkkaamiseen sekä uuden lukiokoulutuksen opetussuunnitelman sekä aikuisten perusopetuksen opetussuunnitelman muuttumisen myötä lisäresurssina uuden oppimateriaalin tuottamiseen tai olemassa olevan päivittämiseen. Tarve kohdentuu erityisesti vuosille 2021 ja 2022.

Henkilöresursseja suunnataan yhä enemmän sellaisen toiminnan edistämiseen, josta on odotettavissa rahoitustuottoja. Kehittämistoiminnan resurssina hyödynnetään sisäistä osaamista ja henkilöstöä ja osin hyödynnetään ulkopuolista asiantuntijuutta. Henkilöstömenoja tarkastellaan tavoitteena tuottojen ja kustannusten tasapainon saavuttaminen.

Palveluiden ostot

Palveluiden ostot ovat toteutuneet maltillisesti alkuvuodesta ja tulevat toteutumaan suunniteltua pienempinä. Tähän on Covid-19 virus vaikuttanut mm. matkustuskulujen ja koulutuspalveluostojen vähentymisenä.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat

Odotettavissa, että koko vuoden toteuma tulee olemaan hieman budjetoitua pienempi.

Avustukset

Ei odotettavissa.

Muut kulut

Voidaan odottaa, että muut kulut tulevat toteutumaan budjetoidun mukaisesti.